

MIĘDZY KOLUMNAMI

WOLNOŚĆ MYŚLI • PAMIĘĆ • BRATERSTWO

ŚWIĄTYNIA ŁOŻY LUX INVICTA NA WSCHODZIE ŁÓDZI

Sto lat światła 1926-2026

Dziedzictwo loży „Gabriel Narutowicz”
i nasza odpowiedzialność za przyszłość.

- 02 Co to znaczy być masonem?
- 04 Dołączyliśmy do Wielkiego Wschodu Polski
- 08 Jak rozpocząć drogę do naszej loży?

01 / DROGA WOLNOMULARSKA

Co to znaczy być masonem?

Poznawać siebie. Uczyć się od innych. Podejmować odpowiedzialność za własne myśli, słowa i działania.

Być masonem to świadomie wybrać drogę poznawania siebie, drugiego człowieka i świata. To gotowość do zadawania pytań, sprawdzania własnych przekonań i przyjęcia, że spotkanie z kimś, kto myśli inaczej, może poszerzyć nasze rozumienie rzeczywistości.

Różnorodność doświadczeń, poglądów i wrażliwości jest dla nas źródłem wiedzy. Dzięki niej uczymy się dostrzegać więcej, niż pozwala nam własna perspektywa.

Wolnomularstwo zaczyna się od osobistej decyzji o pracy nad sobą. Każdy z nas przychodzi z własną historią, przekonaniami, umiejętnościami i ograniczeniami. Łączy nas pragnienie rozwoju oraz świadomość, że nasze wybory wpływają na innych.

Chcemy lepiej rozumieć samych siebie, aby odpowiedzialniej uczestniczyć w życiu wspólnoty.

Wolność sumienia

Fundamentem tej drogi jest wolność sumienia. Uznajemy prawo każdego człowieka do samodzielnego myślenia, wiary, niewiary i poszukiwania odpowiedzi na pytania o sens życia.

W tradycji wolnomularstwa liberalnego przekonania religijne i filozoficzne pozostają sprawą osobistą. Wspólna praca wymaga szacunku dla tej autonomii, a także odwagi, by poddawać refleksji własne pewniki.

Wolność, równość, braterstwo

Wolność oznacza możliwość kształtowania własnego życia i wyrażania przekonań, połączoną z odpowiedzialnością za konsekwencje swoich działań. Jej miarą jest również to, czy potrafimy bronić swobody człowieka, z którym się nie zgadzamy.

Różnica poglądów może być początkiem poznania.

01 / WARTOŚCI W CODZIENNOŚCI

Od przekonań do postępowania

Równość wyrasta z uznania jednakowej godności wszystkich ludzi. Pochodzenie, pozycja zawodowa, majątek, płeć czy światopogląd nie decydują o wartości człowieka. W loży spotykamy się jako osoby, które mają równe prawo do zabrania głosu i bycia wysłuchanymi.

Braterstwo nadaje tym zasadom ludzki wymiar. Wyraża się w uważności, życzliwości, wzajemnym wsparciu i solidarności. Zobowiązuje nas do dostrzegania potrzeb drugiego człowieka, także poza kręgiem własnej wspólnoty.

Ważna jest dla nas tolerancja: gotowość do współistnienia i rozmowy mimo różnic. Słuchając innych, staramy się zrozumieć doświadczenia, z których wyrastają ich przekonania. Zachowujemy krytyczne myślenie i sprzeciwiamy się postawom odbierającym ludziom godność lub wolność.

Z wolnością sumienia wiążemy świeckość życia publicznego. Rozumiemy ją jako zasadę wspólnej przestrzeni, w której osoby wierzące i niewierzące mogą funkcjonować na równych prawach.

Loża jest miejscem, w którym uczymy się przekładać te wartości na sposób bycia z innymi. Spotykają się w niej ludzie różnych pokoleń, zawodów i doświadczeń. Rozmowa wymaga skupienia, cierpliwości i umiejętności słuchania.

W tej pracy towarzyszą nam symbole i rytuał. Tworzą przestrzeń do refleksji nad własnym postępowaniem, relacjami i odpowiedzialnością. Zachęcają do samodzielnego odczytywania znaczeń. Inicjacja otwiera drogę, której dalszy przebieg zależy od osobistego zaangażowania.

Bycie masonem znajduje wyraz również w codzienności: w sposobie traktowania współpracowników, reagowania na krzywdę, prowadzenia sporu czy wywiązywania się ze zobowiązań.

Wartości nabierają znaczenia wtedy, gdy wpływają na nasze decyzje — zwłaszcza te trudne, wymagające wysiłku lub rezygnacji z własnej wygody.

Zawsze pozostaje coś do zrozumienia i poprawienia.

Inspiracja: „Qu'est-ce que la démarche maçonnique?”, w: Le Grand Orient de France en 7 points, wydanie 2026–2027. Opracowanie własne.

02 / NOWY ROZDZIAŁ

W Wielkim Wschodzie Polski

Wspólnota wartości. Wspólna droga. Nowy rozdział w historii Łoży „Lux Invicta”.

Insygnia wolnomularskie. Fotografia opublikowana w serwisie Wielkiego Wschodu Polski.

Przystąpienie Łoży „Lux Invicta” do Wielkiego Wschodu Polski otwiera nowy rozdział w naszej historii. Łączy nas przywiązanie do wolności sumienia, szacunku dla człowieka oraz przekonanie, że rozwój osobisty nabiera głębszego znaczenia w spotkaniu z innymi.

Wielki Wschód Polski należy do liberalnego i adogmatycznego nurtu wolnomularstwa. Zrzesza kobiety i mężczyzn, pozostawiając każdemu swobodę w sprawach wiary i światopoglądu.

Jego dewiza — **Wolność, Równość, Braterstwo** — wyraża wartości bliskie naszej łoży. Wolność pozwala samodzielnie poszukiwać odpowiedzi. Równość przypomina o jednakowej godności każdego człowieka. Braterstwo zobowiązuje do solidarności i wzajemnego wsparcia.

Nasze przystąpienie traktujemy jako zobowiązanie do dalszej pracy: rozwijania więzi, wymiany myśli oraz wnoszenia do wspólnoty własnej wrażliwości i doświadczenia.

02 / TRADYCJA I TOŻSAMOŚĆ

Wspólnota, do której wnosimy własne światło

Dołączając do Wielkiego Wschodu Polski, wpisujemy się w tradycję sięgającą polskiego oświecenia. **26 lutego 1784 roku** przedstawiciele Łóż Królestwa Polskiego i Wielkiego Księstwa Litewskiego powołali wspólną organizację. Jej pierwszym Wielkim Mistrzem został Andrzej Mokronowski.

Historia polskiego wolnomularstwa obejmuje także zakazy i przerwy w działalności. Współczesny WWP odrodził się dzięki przemianom demokratycznym i pracy Łóż powstających przy wsparciu Wielkiego Wschodu Francji.

Uroczystość ponownego zapalenia jego światła odbyła się **12 lipca 1997 roku**. Pierwszym Wielkim Mistrzem odrodzonej organizacji został filozof i religioznawca Andrzej Rusław Nowicki.

Łoże WWP zachowują autonomię i indywidualny charakter w ramach wspólnej konstytucji i regulaminów. To przestrzeń do pielęgnowania tożsamości „Lux Invicta” i uczestnictwa w szerszym środowisku wolnomularskim.

Patent przyjęcia Łoży „Lux Invicta” do Wielkiego Wschodu Polski. Materiał ze strony łoży.

Chcemy uczestniczyć w wymianie myśli i wnosić do wspólnoty własne doświadczenie. Spotkania z Siostrami i Braćmi pozwalają stawiać nowe pytania i lepiej rozumieć świat, w którym żyjemy.

Wnosimy własną historię, otwartość na spotkanie i gotowość do pracy.

Źródła: wielkiwschod.pl — „Historia”, „Misja” i „Praca Łóż”; wolnomularze.com.pl.

03 / 1926-2026

Sto lat światła

Stulecie loży „Gabriel Narutowicz” i dziedzictwo, które pielęgnujemy jako „Lux Invicta”.

Ilustracja archiwalna z artykułu „Łódzka Loża «Gabriel Narutowicz» (1926–1938)” w serwisie loży.

W 2026 roku przypada setna rocznica powstania łódzkiej loży „Gabriel Narutowicz”. Dla nas to szczególna okazja do spojrzenia na historię wolnomularstwa w naszym mieście. Czujemy się spadkobiercami idei i postaw ludzi, którzy łączyli pracę nad sobą z odpowiedzialnością za innych.

6 czerwca 1926 roku zapalono światła loży „Gabriel Narutowicz”, oznaczonej numerem XVII i działającej pod auspicjami Wielkiej Loży Narodowej.

Jej Czcigodnym Mistrzem był Stanisław Więckowski — lekarz, społecznik i pedagog. Wśród członków znajdowali się przedstawiciele medycyny, nauki i oświaty, w tym Seweryn Sterling, Leon Starkiewicz i Zygmunt Lorentz.

Ich działalność wykraczała poza spotkania lożowe. Angażowali się w edukację, rozwój instytucji społecznych i ochronę zdrowia mieszkańców. Ten związek refleksji z działaniem pozostaje nam szczególnie bliski.

03 / PAMIĘĆ, KTÓRA ZOBOWIĄZUJE

Czujemy się spadkobiercami

Kiedy mówimy, że czujemy się spadkobiercami loży „Gabriel Narutowicz”, mamy na myśli **dziedzictwo duchowe, intelektualne i obywatelskie**. Nasza więź z poprzednikami wyrasta z pamięci o ich pracy oraz świadomego wyboru wartości, które chcemy rozwijać.

Tak rozumiane dziedzictwo wymaga zaangażowania: poznawania historii, refleksji nad jej znaczeniem i szukania własnych odpowiedzi na współczesne wyzwania.

Łączy nas również Łódź. To tutaj spotykamy się, pracujemy i budujemy naszą wspólnotę. Nazwiska dawnych wolnomularzy pozostają obecne w przestrzeni miasta, choć pamięć o ich przynależności i motywacjach bywa mniej znana.

Stulecie loży „Gabriel Narutowicz” daje sposobność, aby przypomnieć ludzi stojących za tymi nazwiskami oraz ich wkład w życie mieszkańców.

Z tej historii czerpiemy inspirację do własnej pracy. Chcemy pielęgnować wolność myślenia, szacunek dla ludzkiej godności i gotowość do rozmowy ponad różnicami. Braterstwo znajduje wyraz w pomocy, uważności, dzieleniu się wiedzą i odwadze reagowania na krzywdę.

Setna rocznica skłania również do pytania o to, co pozostanie po nas. Co wniesiemy do naszego miasta? Czy wartości wypowiedane podczas prac loży będą widoczne w codziennym postępowaniu? Odpowiedzi nadają pamięci o poprzednikach żywy sens.

Nasza nazwa — „Światło Niezwyciężone” — przywołuje wytrwałość w poszukiwaniu wiedzy i porozumienia. W roku jubileuszu odczytujemy ją także jako zobowiązanie do pielęgnowania światła pozostawionego przez wcześniejsze pokolenia.

To, co przekażemy dalej, zależy od naszej dzisiejszej pracy.

Jubileusz dotyczy powstania loży „Gabriel Narutowicz”. Tradycje łódzkiego wolnomularstwa są starsze — źródłowy artykuł wspomina lożę działającą przed 1918 rokiem. Odwołujemy się do dziedzictwa ideowego, bez deklarowania ciągłości organizacyjnej.

Źródło historyczne: wolnomularze.com.pl/lozka-loza-gabriel-narutowicz-1926-1938/

04 / PIERWSZY KROK

Jak do nas przystąpić?

Droga do loży zaczyna się od osobistej decyzji i rozmowy. Daj sobie czas, by poznać nas i własną motywację.

Loża „Lux Invicta” przyjmuje kobiety i mężczyzn na równych zasadach. Minimalny wiek osoby składającej zgłoszenie wynosi 18 lat. Ważne są dojrzałość, otwartość na pracę nad sobą i szacunek dla innych.

01. Napisz do nas

Wypełnij formularz na naszej stronie. Podaj dane kontaktowe i krótko opisz, dlaczego chcesz dołączyć. Możliwe jest także polecenie przez członka loży.

02. Porozmawiajmy

Pierwszy kontakt telefoniczny pozwala opowiedzieć o loży i odpowiedzieć na pytania. Następnie zapraszamy na spotkania służące wzajemnemu poznaniu.

03. Świadoma decyzja

Kolejny etap obejmuje kwestionariusz osobowy i aktualne zaświadczenie o niekaralności. O przyjęciu decyduje loża. Udział w rekrutacji jest dobrowolny; możesz z niego zrezygnować.

Czas i zaangażowanie

Praca wolnomularska wymaga regularnej obecności, lektury i refleksji. Spotkania rytualne odbywają się co najmniej raz w miesiącu. Członkowie opłacają składki; szczegóły przekazujemy podczas rozmowy.

Zapraszamy na naszą stronę i do wypełnienia formularza zgłoszeniowego:
wolnomularze.com.pl

MIĘDZY KOLUMNAMI

Nr 1/2026 • Łódź
Biuletyn wolnomularski Loży „Lux Invicta”
Wolność myśli • Pamięć • Braterstwo

Teksty: opracowanie redakcyjne na podstawie materiałów Loży, WWP oraz broszury GODF. Zdjęcia i logo: wolnomularze.com.pl (s. 1, 5, 6, 8); wielkiwschod.pl (s. 4). Inspiracja układem: „Le Grand Orient de France en 7 points”, wyd. 2026–2027. Informacje o rekrutacji według strony Loży, październik 2026.